

ASSOCIACIÓ SAÓPRAT

Àmbit geogràfic: Local

Forma jurídica: Associació sense ànim de lucre

Seu social: El Prat de Llobregat

- 31 persones treballadores
- 34 persones voluntàries
- 6 persones sòcies

NOMBRE DE PERSONES ATESES EN ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES:

- 1198 a serveis a la infància i la joventut
- 385 a serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.saopratt.org

Breu història de l'organització

L'associació SaóPrat va néixer l'any 2004 impulsada per 3 institucions religioses –Concepcionistes, Teresianes i Maristes – que des de l'any 1992 participaven activament en els barris de Sant Cosme i Sant Jordi-Ribera Baixa del Prat de Llobregat desenvolupant tasques de voluntariat vinculades a l'educació i la construcció ciutadana.

Des de l'inici es va treballar per donar respostes a les problemàtiques de fracàs escolar i de manca d'oportunitats dels joves expulsats del sistema.

Una de les primeres activitats va ser el Centre Obert com a evolució del reforç educatiu que ja es feia a l'associació de veïns.

L'any 2006 es van iniciar els projectes dedicats a l'orientació, acompanyament i formació laboral dels joves i el 2007 es va crear l'Empresa d'Inserció com a peça innovadora i educativa per enriquir els itineraris dels joves.

Posteriorment, es van posar en marxa els programes d'inserció laboral en els que participen adults amb dificultats per accedir al mercat laboral.

Saó ha continuat ideant nous projectes com a resposta de les necessitats socials emergents, evolucionant i creant noves maneres d'acompanyar els joves en el seu camí de recuperació de motivacions i creixement personal.

Ja hem acompanyat més de 5.000 persones i actualment tenim 11 projectes actius des dels quals acompanyem anualment més de 900 persones.

Missió

La missió de SaóPrat és acompanyar i empoderar infants i joves en situació de vulnerabilitat perquè puguin desenvolupar el seu projecte de vida de manera autònoma, digna i plena. Ho fa mitjançant accions educatives, formatives, laborals i comunitàries, promovent la igualtat d'oportunitats i la transformació social.

Descripció de l'activitat

L'associació SaóPrat és una entitat sense ànim de lucre que treballa per la inclusió social i laboral de joves en situació de vulnerabilitat, especialment aquells que es troben en risc d'exclusió social. Desenvolupa projectes d'acompanyament educatiu, formatiu i laboral, així com espais de suport emocional i comunitari. La seva acció es fonamenta en l'educació, la justícia social i el compromís amb el territori, especialment al Prat de Llobregat i voltants.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

REDÓ: CONSTRUCCIÓ CIRCULAR I SOSTENIBLE**Breu descripció**

REDÓ és un projecte impulsat per SaóPrat que té com a objectiu reduir l'impacte mediambiental del sector de la construcció mitjançant els principis de l'economia circular.

El projecte es distingeix per la introducció d'enfocaments innovadors al sector de la construcció, un sector caracteritzat per la seva alta generació de residus i el seu impacte mediambiental. Transforma les pràctiques constructives mitjançant l'aplicació integral dels principis de l'economia circular. Aquest enfocament permet la creació d'un model que promou l'eficiència dels recursos, la inclusió social i la reducció de la petjada ambiental.

Un dels pilars més disruptius és l'adopció de tècniques de desconstrucció en lloc de la demolició tradicional. La desconstrucció implica el desmuntatge controlat d'edificis per facilitar la recuperació i reutilització de materials, en contraposició a l'enderroc amb la generació de grans volums de runa. Aquesta tècnica optimitza l'ús dels recursos materials en allargar el seu cicle de vida i reduir significativament la quantitat de residus generats.

El projecte implementa processos innovadors de valorització i recollida selectiva de materials, tals com fustes, metalls i formigó, que poden ser reintegrats en noves construccions o reformes.

El projecte combina acció ambiental i social, oferint formació pràctica a través de l'empresa d'inserció SaóReformes, mentre es promou una construcció més responsable. També es fonamenta en aliances amb administracions públiques i entitats privades per garantir-ne la viabilitat i l'impacte a llarg termini.

Els nous serveis responen a demandes de col·lectius d'arquitectes punters i promotors d'habitatge social que requereix lògiques de baix impacte ambiental i es preveu que generi una activitat econòmica sostenible i amb capacitat de generar nous llocs de treball per a persones en risc social.

Aportació de valor de la iniciativa

La iniciativa REDÓ aporta un valor triple —social, ambiental i econòmic— que la fa especialment rellevant:

- Valor ambiental:
 - Promou una construcció sostenible, reduint residus i fomentant la reutilització i el reciclatge de materials.
 - Introdueix pràctiques de desconstrucció que minimitzen l'impacte ecològic de les obres.
 - Contribueix a l'assoliment d'objectius europeus en gestió de residus (com el reciclatge del 70% dels residus de construcció i demolició).
- Valor social:
 - Ofereix formació i oportunitats laborals reals a joves en risc d'exclusió social, fomentant-ne l'autonomia i la integració sociolaboral.
 - Construeix itineraris d'inserció professional dins un sector amb gran demanda, com és el de la construcció.
- Valor econòmic i estratègic:
 - Impulsa un model innovador i replicable que pot ser motor de canvi dins el sector de la construcció.
 - Genera una xarxa d'aliances públiques i privades, afavorint la col·laboració i la sostenibilitat econòmica del projecte.

Necessitat a la qual respon

La iniciativa REDÓ respon a dues necessitats socials i ambientals molt rellevants i actuals:

- Necessitat ambiental:
 - El sector de la construcció és un dels principals generadors de residus i té un fort impacte mediambiental.
 - Cal transformar els models constructius tradicionals cap a pràctiques més sostenibles, alineades amb els principis de l'economia circular.
 - Complir amb les directives europees que exigeixen reciclar i valorar el 70% dels residus de construcció i demolició.
- Necessitat social:
 - Existeix una elevada taxa de desocupació i vulnerabilitat entre joves, especialment en contextos socioeconòmics desfavorits.
 - Calen programes d'inserció laboral que ofereixin formació pràctica i acompanyament real cap al món laboral.

- És necessari generar oportunitats reals d'ocupació i desenvolupament personal, en sectors amb projecció de futur.

Així doncs, REDÓ sorgeix com una resposta integral a la crisi climàtica i a la desigualtat social, apostant per un futur més sostenible i inclusiu.

Principals objectius assolits

Els principals objectius assolits pel projecte REDÓ fins al moment mostren un impacte tangible tant a escala ambiental com social:

- En l'àmbit ambiental:
 - Reducció significativa dels residus de construcció, gràcies a l'ús de tècniques de deconstrucció sostenible.
 - Reutilització i reciclatge efectiu dels materials extrets de les obres.
 - Col·laboració amb entitats de reciclatge i gestors de runes, consolidant una xarxa de circularitat.
- En l'àmbit social:
 - Formació i inserció laboral de joves en risc d'exclusió social, oferint-los una sortida professional digna i sostenible.
 - Participació activa dels joves en obres reals, amb suport i seguiment dins l'empresa d'inserció SaóReformes.
 - Millora de l'autoestima i les expectatives de futur dels participants, fet que connecta molt amb els objectius d'un programa de promoció de la salut i del benestar integral.
 - Altres assoliments destacables:
 - Posada en marxa d'un projecte pilot en col·laboració amb entitats del sector, que ha validat la viabilitat i sostenibilitat del model.
 - Creació d'aliances estratègiques amb administracions i empreses, clau per garantir la continuïtat i expansió del projecte.

REDÓ ha aconseguit demostrar que la innovació ambiental pot ser una eina potent de transformació comunitària.

Principals resultats obtinguts

Els principals resultats del projecte REDÓ es poden dividir en quantitatius i qualitatius, i evidencien l'impacte global de la iniciativa tant en el medi ambient com en les persones:

- Resultats quantitatius
 - Quantitat de materials reutilitzats i reciclats: 60 Tones.

- Nombre de joves formats i inserits laboralment: 24 joves han passat per processos de formació pràctica i 8 pel procés de contractació dins de SaóReformes.

- Reducció en la generació de residus: 25%.

- Aliances establertes: col·laboració amb ajuntaments, entitats públiques i empreses privades del sector de la construcció i la sostenibilitat (Ajuntament del Prat, Agència Catalana de Residus, Efebé, PlàsticPreciós, Rubricatus, Recursos Urbans, ITEC, La Boqueria, Símbiosy Industrial, Hàbitat 3, Fundació Foment Habitatge Social, Prat Espais...).

- Resultats qualitatius:
 - Millora de les competències professionals dels joves participants en un context laboral real.
 - Augment de l'autoestima i motivació dels joves en risc d'exclusió, gràcies a la seva participació activa i reconeguda.
 - Sensibilització del sector de la construcció cap a la sostenibilitat i l'economia circular.
 - Reforç del treball en xarxa entre entitats socials, empreses, administració i sector ambiental.
 - Validació del model com a proposta replicable i sostenible a llarg termini.

Aquests resultats demostren que REDÓ combina amb èxit la inserció sociolaboral amb la innovació mediambiental, generant un impacte positiu real.

Abast de l'experiència

L'abast de l'experiència del projecte REDÓ es pot valorar des de diverses dimensions:

- Abast territorial:
 - El projecte es desenvolupa principalment a Catalunya, amb iniciatives concretes al Prat de Llobregat i entorns propers.
 - S'han establert col·laboracions amb entitats públiques com l'Ajuntament del Prat i l'Agència Catalana de Residus, fet que li dona una dimensió supramunicipal.
 - L'objectiu a llarg termini és ampliar el model a altres municipis i regions, aprofitant l'interès creixent per la construcció sostenible i l'economia circular.
- Abast social:
 - Joves en situació de vulnerabilitat són el col·lectiu principal beneficiari, amb formació i contractació a través de SaóReformes.

- Té un impacte comunitari indirecte, en reduir residus al territori i promoure un model més just i responsable.
- Abast sectorial:
 - Intervé en el sector de la construcció i reformes, integrant-hi els principis de deconstrucció i reutilització de materials.

- Això posiciona REDÓ com un projecte pioner i replicable, alineat amb directrius europees.
- Compromís amb la sostenibilitat:
 - L'orientació ecològica del projecte ressona amb les exigències ambientals actuals i amb les polítiques de transició ecològica, fet que li dona legitimitat i futur.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 12

Membres equips directius: 3

Sòcies: 3

Ateses: 24

Voluntàries: 2

Principals factors clau d'èxit

Els principals factors clau d'èxit del projecte REDÓ són els elements que han permès que la iniciativa funcioni, sigui sostenible i generi impacte real:

- Enfocament integral (triple impacte):
 - REDÓ combina impacte ambiental, social i econòmic, fet que el fa atractiu per múltiples agents (institucions públiques, empreses, entitats socials).
 - Aquesta visió transversal augmenta la viabilitat i la capacitat de generar aliances estratègiques.
- Treball en xarxa i aliances:
 - Ha creat una xarxa sòlida de col·laboració amb administracions públiques (Ajuntament del Prat i Agència Catalana de Residus) i entitats privades (Simbiosy, La Boqueria, URRU, Efebé, etc.).
 - Aquest suport reforça la sostenibilitat i projecció del projecte.
- Inserció laboral real i formació adaptada:
 - El projecte ofereix formació pràctica en context laboral real a través de SaóReformes.
 - Aquesta metodologia dona eines útils i ocupabilitat immediata als joves participants, afavorint-ne l'autonomia.
- Innovació en el sector de la construcció:
 - Implementació de tècniques de deconstrucció i economia circular, encara poc comunes en el sector.

Dificultats i reptes superats

Innovació en un sector tradicional:

El sector de la construcció és tradicional i poc acostumat a integrar principis d'economia circular o tècniques de deconstrucció.

- Repte superat: S'ha introduït progressivament el model a través de projectes pilot, demostrant-ne la viabilitat i els beneficis econòmics i ambientals.
- Generació d'aliances i reconeixement institucional:
 - A l'inici, establir connexions entre el món social, el mediambiental i el de la construcció suposava un repte per la diferència de llenguatges i prioritats.
- Repte superat: S'ha aconseguit una àmplia xarxa de col·laboradors públics i privats, que han entès el valor transversal del projecte i hi han apostat.
- Inserció de joves en risc d'exclusió:
 - Els joves sovint arriben amb trajectòries marcades per la inestabilitat, manca de formació o baixa autoestima.
- Repte superat: El projecte ha proporcionat formació a mida, acompanyament i ocupació real a través de SaóReformes, afavorint itineraris de millora personal i professional.
- Sostenibilitat econòmica del projecte:
 - Finançar un projecte innovador i socialment orientat és complicat en les primeres fases.
- Repte superat: S'ha combinat finançament públic i recursos propis, i es compta amb la previsió que el canvi normatiu europeu afavoreixi l'expansió d'aquest model.
- Avaluació d'impacte i validació:
 - Demostrar l'efectivitat ambiental i social requeria un seguiment rigorós.
- Repte superat: s'ha aplicat un projecte pilot amb indicadors que ha permès mesurar resultats.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

La iniciativa REDÓ incorpora diversos elements innovadors que la fan única i transformadora dins del sector de la construcció i de l'acció social. A continuació, es resumeixen els principals:

- Aplicació de l'economia circular a la construcció:
- Introducció de tècniques de deconstrucció per permetre la reutilització i reciclatge de materials, una pràctica encara poc estesa en el sector.
- Gestió sostenible dels recursos i reducció de residus en obres, repensant el cicle de vida dels materials.
- Inserció laboral amb formació real:
- Formació pràctica i ocupació directa de joves en risc d'exclusió, dins un entorn laboral real com és SaóReformes, l'empresa d'inserció vinculada al projecte.
- Creació d'un model dual d'inserció i sostenibilitat ambiental.
- Connexió entre el sector social, ambiental i econòmic:
- REDÓ uneix tres mons que sovint treballen de forma separada: la inclusió social, la construcció i la sostenibilitat mediambiental, generant sinergies transformadores.
- Treball en xarxa i col·laboració intersectorial:
- Ha creat una xarxa d'aliances públiques i privades (ajuntaments, Generalitat, entitats ambientals, empreses constructores, arquitectes, etc.) al servei d'un objectiu comú.
- Aquest enfocament multiactorial i col·laboratiu és clau per a la seva escalabilitat.
- Avaluació i validació mitjançant projecte pilot:
- S'ha dut a terme una prova pilot rigorosa, amb indicadors d'impacte ambiental, social i econòmic, que valida el model i el fa replicable.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

- Model estructurat i sistematitzat:
 - REDÓ compta amb una metodologia ben definida, amb eixos clars (deconstrucció, economia circular, formació i impacte ambiental).
 - Disposa d'indicadors d'avaluació concrets, útils per monitorar i adaptar el projecte a nous contextos.
- Adaptabilitat al sector de la construcció:
- El model es pot implementar en qualsevol territori on es facin obres de reforma, rehabilitació o demolició, cosa habitual a moltes ciutats.
- Pot adaptar-se a empreses o entitats de diferents mides, ja que no requereix grans infraestructures inicials.
- Perfil dels participants replicable:
 - El col·lectiu beneficiari (joves en risc d'exclusió) és present a molts territoris, i la formació ocupacional és una estratègia transferible per a altres entitats socials.
- Possibilitat de generar aliances locals:
- REDÓ es fonamenta en col·laboracions entre entitats socials, administracions públiques i empreses privades, un model que pot ser replicat adaptant les aliances al context local.
- És especialment atractiu per a municipis o regions que busquen programes amb triple impacte (social, ambiental i econòmic).
- Resultats validats amb projecte pilot:
- L'experiència ja ha estat provada amb èxit i els resultats positius serveixen de referència i inspiració per altres organitzacions que vulguin implementar un model similar.